

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. IV. De Merito voluntatis Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

Immo nec
peccare
potuit de
ordinata
potentia,

44.
An Unio
hypostatica
faciat hu-
manitatem
etiam de
potentia
absoluta im-
peccabilem.

Ratio id
non satis
ostendit.

tholici. Idque in primis ratione Unio-
nis hypostaticæ, cui debebatur talis gra-
tiarum plenitudo, quæ non tantum iusti-
ficaretur, sed & in omni bono firmare-
tur. Deinde ratione beatitudinis, quam
habuit ab instanti conceptionis. Denique
ratione finis Incarnationis, qui est red-
emptio à peccatis.

Nihilominus Unio hypostatica non
reddidit Christum de absoluta potentia
impeccabilem; juxta Durandum & Ga-
brielem. Colligiturque ex Scoto, partim d.
2. qu. 1. n. 9. partim d. 12. n. 2. & sequuntur
communiter *Scotista* contra plerisque a-
lios, quorum Nonnulli temeritatis nimis
temerè notant *Scotistarum* opinionem; quæ
tamen spectatâ ratione est longè solidior.
Probat: quia natura assumpta ex vi U-
nionis præcisè non redditur in se potent-
ior, sapientior &c. sed ipsa ejusque po-
tentia manent ejusdem rationis cum nos-
tra natura & potentia illius: neque suffi-
cienter hætenus quisquam ostendit, quòd
Deus absolutè loquendo teneatur aliud
donum superaddere, aut eam exterius pro-
tegere, vel aliud facere, ne possit pecca-
re. Confirmatur: quia nulla est physica
oppositio inter unionem hypostaticam &
omissionem alicujus præcepti aut volitio-
nem objecti vetiti: cum non sint in eo-
dem subjecto, neque unio ipsa sit princi-
pium effectivum actus peccato repugnan-
tis, neque instar formæ voluntatem Chri-
sti, alioquin ejusdem rationis cum nostra,
necessariò ad talem actum determinet si-
ve ad non peccandum; immo non neces-
sariò ipsa unio per intellectum præpona-
tur voluntati, utpotè quæ posset ignorari
absolutè loquendo ab eo qui unionem ha-
bet. Nil denique cum unione absoluta nec-
essitate connexum id præstat. Accedit,
quòd saltem non implicet humanitatem
Verbo unitam peccando unionem amitte-
re; sicut iusti amittunt gratiam peccando.
Et quàmvis ob hoc quidam excogitave-
rint humanitatem Christi productam esse
per ipsam unionem hypostaticam, id ta-
men non satisfacit; cur enim repugnat
humanitatem aliter produci, immo unio-
ni præexistere? Tunc ergo non implica-
bit quòd præmissum est. Quod si urgeat
quis, etiam tunc operationem consequi
supposititalitatem & unionem posterius nat-
urâ. Contrâ: cur implicat saltem huma-
nitatem operari prius naturâ quam unia-
tur?

45.
Patres quo-
que patiun-
tur explica-
tionem.

An salica-
su Verbum
disceretur

Nec obstant Patres objici soliti: qui
satis possunt explicari de potentia ordi-
naria, & de impotentia peccandi morali.
Quo modò faciliùs apparet libertas Chri-
sti in materia præcepta.

Non obstat etiam, quòd sequi videat-
ur Verbum posse peccare & esse pecca-
torem: nam hoc ratione communicatio-

nis idiomatum non deberet magis absur-
dum videri, quàm quòd nunquam dicatur
passum, immo mortuum: cum tamen vita
sit perfectio maximè Deo essentialis.

Instabis, culpa humanitatis verè redun-
daret in Verbum, eò quòd hoc unitum
humanitati in supposito unitate deberet il-
lam dirigere, & ne peccet impedire. Sicut
obligator rex impedire subditorum deor-
dinationes, quæ alioquin ei imputantur;
prout etiam voluntati imputatur inordi-
nata appetitûs sensitivi, aliarumve poten-
tiarum operatio. Resp. Neg. Ass. Ad pro-
bationem dico, non aliter obligari Ver-
bum impedire peccatum humanitatis ei
unitæ, quàm obligetur Deus Pater aut
Spiritus sanctus: obligatio enim cadens in
divinam Christi voluntatem debet, uti
ipsa voluntas, esse communis tribus per-
sonis. Quare non aliter tenetur impedire,
quàm peccata aliarum creaturarum, sci-
licet per præcepta, comminationes, con-
silia &c. Esto speciali obligatione ex lege,
contractu vel officio teneretur Superior
impedire peccata subditorum. Similiter
voluntas obligatur regere ceteras poten-
tias sibi subiectas, quæ non habent distin-
ctam libertatem, & fundantur in eadem
natura rationali; quàm ut sic consequitur
obligatio vitandi peccatum in se & suis
potentiis: quòd non nisi per voluntatem
tamquam principium liberum fieri potest.
In Christo autem sunt duæ totales natu-
ræ, singulæ liberæ, & singulæ (non au-
tem suppositivæ ut sic) consequitur pro-
portionata obligatio; adeoque peccatum
naturæ humanæ non redundaret in di-
vinam, etsi in unitate suppositi conjun-
ctam.

Ex prædicta opinione *Scotistarum*, col-
ligi potest à fortiori, posse cum Unione
hypostatica consistere de potentia abso-
luta peccatum habituale, quòd v. g. an-
tea commisisset humanitas tempore præ-
existens prout præexistere potuisset. Alii
tamen consequenter docent implicare, ut
unio hypostatica sit in subjecto, quòd
non sit aut hoc ipso quòd uniatu Verbo
non fiat gratum Deo.

Q U Æ S T I O I V.

De Merito voluntatis Christi.

s. 1.

An & per quos actus Christus
meruerit?

Dico I. Christus ejusve voluntas hu-
mana verè & propriè meruit. Est de
fide. Patet ex *Isaie 53. Vers. 10. & 11. Ad Rom. 8. Vers. 18. ad Philipp. 2. Vers. 9.* Idem patet
ex

46.
Christus
humana
voluntas

ex

operations proprie merito.

ex Trid. sess. 6. cap. 7. ubi Christus dicitur causa meritoria nostrae justificationis. Denique ex conditionibus meriti, quae actibus Christi perfectissime conveniunt.

47. Etiam per actus amoris Dei ac virtutum moralium, immo per quoslibet actus liberos.

Dico II. Christus meruit per actum dilectionis tam Dei quam proximi, per actus virtutum moralium etiam praecipuos, immo per quoslibet actus liberos. Ratio generalis est: quia omnibus illis potuerunt convenire conditiones meriti: cum actus etiam praecipui essent Christo liberi: actus quoque virtutum moralium aut ex objecto indifferentes dirigerentur à Christo per virtutem supernaturalem ad gloriam Patris. Immo etiam hoc secluso videntur actus in se honesti, etsi forte naturales, (secus foret de indifferentibus ex objecto & fine) fuisse in Christo meritorii, Unionem hypostaticam seu dignitatem personali suppletente actus supernaturalitatem: sicut etiam dignitas personae aequalem valorem omnibus actibus, etsi alioquin in se inaequaliter perfectis conciliavit. Vide Suarez disp. 39. sect. 2.

48. An per actum fructus beatitudinis, probabiliter disputatur.

Solum est difficultas de actu dilectionis Dei, qui consequens visionem beatificam juxta plerosque Doctores non erat liber à necessitate, adeoque nec meritorius. Et quamvis liber foret adhuc videtur posse dubitari, an in Christo fuerit meritorius: eo quod etsi is foret viator, actus tamen ille non competeret ei quae viatori, sed quae comprehensori. Supposita tamen libertate ex parte operis, non improbabilius ei posset concedi vis meritoria, dicendo ad hoc sufficere, ut in operante simpliciter reperitur status viae, etsi alioquin actus ipse ad viam non pertineat. Unde ad hoc inclinatur Scotus d. 18. n. 9. Ac n. 10. in fine movens dubium, an fructus respectu Verbi in se seu ipsius Deitatis sit actus meritorius, vel actus ille ut tendit in objecta alia relucens in Verbo; Respondet: posset dici, quod utroque modo, & maxime ut actus tendit in alia objecta à Deo visa & dilecta ibi; in qua tendentia clarius apparet libertas. Tandemque conclusit: Eligatur via magis gratia. Itaque si quis eligere malit, Christum non meruisse per amorem beatificum ut sic, adhuc dicere posset cum Doctoribus passim ipsum meruisse per alium saltem actum amoris Dei, sive naturalem (ut vult Praepositus) sive supernaturalem, quo volebat Deo bona extrinseca, v. g. laudem creaturarum &c. (ut vult Lopez) aut certe supernaturalem, qui consequeretur scientiam Christo infusam in proprio genere, adeo sit tum duplex notitia, tum duplex Dei amor supernaturalis in Christo fuerit ut Suarez sup.

§. II.

Quo tempore, & quid sibi meruerit?

Dico III. Christus meruit toto tempore vitae mortalis, scilicet ab instanti conceptionis usque ad instanti mortis. Ita communiter Doctores. Ratio est: quia isto tempore duravit in Christo status viatoris ad meritum requisitus; nec aliquid etiam in somno effluxisse sine merito, satis persuadet Christi perfectio. Deinde toto tempore praefato habuit potentias expeditas, & à phantasmate independentes, ac in operando infatigabiles. Unde etiam meruit in iplo instanti conceptionis, in quo utique habebat potentias expeditas & principia merendi. De ipso instanti mortis dicendum, quod Christus in illo meruerit, si sit vitae intrinsicum; non meruerit, si extrinsecum: de quo Philosophi variant, nec sacri Doctores fuerunt solliciti, dum Christum asserunt per mortem nobis meruisse.

49. Meruit jugiter ab instanti conceptionis usque ad instanti mortis extrinsecum; alius etiam inclusivè.

Unde nec meruit Christus per vulnus laterale, utpote juxta textum Scripturae & Clementinam unicam de summa Trinit. inflictum post mortem; sed meruit per liberam illius praevisi in vita acceptationem, sui que oblationem ad illud post mortem sustinendum. Et hoc modo explicari potest Leo Papa Epist. 4. cap. 6. Ambrosius l. 10. in Lucam cap. 23. Et quod canit Ecclesia, Christum vulneratum mucrone divo lanceae, atque ut nos lavaret crimine seu fordibus criminum, mansisse unda & sanguine. Scilicet quod susceptio istius vulneris fuerit meritoria objective, non formaliter. Vel etiam explicari posset de significatione mystica aquae & sanguinis, quae ex latere Christi effluerunt, quod significarent duo principalia Sacramenta, Baptismi & Eucharistiae: quibus tamen efficaciam constat esse collatam ex merito & passione Christi viventis.

50. Non meruit proinde per susceptionem vulneris lateralis.

Dices: Christus etiam nunc orat sive interpellat pro nobis; ut dicitur ad Rom. 8. ad Heb. 7. & 1. Ioan. 2. quidquid Vasquez illas Scripturas ad sensum improprium detorqueat, existimans Christum nunc tantum interpretativè pro nobis orare, quatenus sanguis & vulnera sunt patri praesentia, eumque ad misericordiam flectunt. Ex hoc autem sequi videtur, eum etiam post mortem mereri, scilicet exauditionem. Resp. admissio Antec. Neg. Conseq. quia Christus in via meruit, ut in caelo orans semper exaudiretur. Alioquin oblatione corporis sui omnia (adeoque & meritum) consummavit, juxta Apostolum ad Heb. 10. Quod si quis vellet orationem

51. Etiam in caelo propria orat pro nobis, citra novum meritum.

nem sumere; ut significet manifestationem desiderii ad obtinendam rem, cujus collatio non est in potestate physica vel morali petentis seu desiderantis, rectè sequeretur Christum in cælo non orare. Sed gratis ita sumitur. Et alioquin juxta hunc sententiam Christus nequidem in terris orasset.

52.
Non meruit
gloriam essen-
tialiam
aut gratiam.

DICO IV. Christus non meruit visionem vel fruitionem beatificam, aut gratiam sanctificantem, aliave principia ad dictos actus requisita: bene tamen gloriam corporis, nominis sui exaltationem, resurrectionem, ascensionem, ac januæ cælestis relevationem. Quò etiam pertinent dotes corporis gloriosi, potestas judicis, exaltatio nominis per testimonia in baptismo ac transfiguratione &c. Ita communiter Doctores.

Prima pars contra Nonnullos probatur: quia alioquin debuissent in Christo aliqui actus præcedere, quibus ista meruisset: sed hoc non contingit; cum isti actus, utpotè perfectissimi, fuerint omnium primi: maximè cum equidem oportuisset alios actus, qui præcessissent, datos esse sine merito, ne alioquin procedatur in infinitum: quare congruebat, ut primi omnium inessent sine merito, qui erant perfectissimi, & Christo equidem connaturaliter quasi debebant. Ex quo idem patet de visionis & fruitionis principis, quæ adhuc minùs debuerunt cadere sub merito. Et de gratia sanctificante est speciale, quòd sit principium meriti etiam in Christo, adeòque juxta commune axiomata non cadat sub merito. Alioquin non apparet repugnantia in hoc, quòd Christus meruisset gloriam essentialiam, si videlicet priùs naturà eliciuisset actum amoris consequentem scientiam abstractivam Dei, & dependenter ab illo seu ob illum obtinuisset eodem instanti temporis, sed posteriori instanti naturæ, gloriam essentialiam: non enim requiritur temporalis antecessio meriti ad præmiun, sed sufficit prioritas naturæ. Immo & ipsam gratiam de absoluta potentia mereri potuisset per hujusmodi actum, supposito scilicet priùs naturà ipsà Unione hypostaticà, quæ volente Deo sufficere potuisset ad meritum condignum ex parte operantis, etiam abstrahendo à gratia habituali.

53.
Meruit ta-
men sibi
gloriam
corporis, ex-
altationem
nominis &c.

Secunda pars est contra Calvinum & alios Hæreticos, qui dicunt Christum nihil sibi, sed totum nobis meruisse. Probatur ex Scriptura, junctà præsertim Patrum Expositione, Luca ult. *Nonne hæc oportuit fieri Christi, & ita intrare in gloriam suam?* Ad Philipp. 2. *Humiliavit semetipsum &c. Propter quod & Deus exaltavit illum &c. Ad Hebr. 2. Videmus Iesum propter passionem mortis gloriæ & honore coronatum.* Et alibi. Ratio est: quia Christus prædicta non habuit ab initio;

ergo potuit, adeòque decuit ipsum illa mereri: quamvis enim utcumque deberentur ex vi Unionis hypostaticæ, nobilius tamen erat quòd simul deberentur ex merito ea quæ ab initio seu ante omnia Christo inesse non congruebat ob bonum nostrum.

Nec tamen ideo Christus simpliciter dicitur mortuus pro seipso: id enim simpliciter sonat redemptionem sui per passionem: quòd competit solis hominibus in statu naturæ lapsæ. Quamvis secundariò sicut pro seipso merita obtulit, sic & pro se ipso mortuus quodam modo dici queat.

Subtiliter autem observat Scotus d. 18. q. 1. n. 15. & crasse satis à Suarez & aliis censuratur (ut ait Cavellus *ibid. in Scolio*) Christum meruisse sibi gloriam corporis indirectè, quatenus meruit amotionem impediendi, ut sic redundaret gloria animæ in corpus, cum gloria corporis ab initio debita, & miraculosè ob nostrum bonum tantisper suspensa fuisset: ob quòd Scotus visum fuit Christum potius directè meruisse deficiem miraculi prohibentis redundantiam gloriæ in portionem inferiorem & in corpus.

s. III.

An & quid Christus meruerit Angelis?

DICO V. Christus valde probabiliter meruit gratiam & gloriam etiam Angelis, adeòque gratiam Adamo & Hevæ in statu innocentie. Ita Scotus passim cum Ruaro Tappero & Suarez disp. 42. sect. 1. Valentia & multis Recentioribus quòs refert & sequitur Tannerus disp. 1. q. 6. m. 178. contra Doctores communius ut refert & sequitur Smising Tract. 3. de Deo Vno disp. 6. num. 663. & seqq. Probatur Conclusio: quia supposito quòd Incarnatio quoad substantiam fuerit prædestinata ante peccatum, immo ante omnes creaturas (ut supra dictum est) facillimè explicatur, quomodo Christus potuerit mereri gratiam & gloriam etiam Angelis: nam quando Angeli sunt prædestinati ad gratiam & gloriam, jam supponebatur Christus ad illa prædestinatus, adeòque simili facilitate prædestinata erant merita Christi independentia à passibilitate carnis: ob quæ proinde Angelis prædestinata erit gratia, immo etiam gloria, saltem in executione; id exigente dignitate Christi omnimò Capitis. Confirmatur: quia alioquin Christus valde imperfectè foret caput Angelorum, ob exiguum in illos influxum, scilicet accidentalium gloriæ & gaudii: quòd tamen in illos etiam influit B. Virgo, quæ equidem non dicitur caput Angelorum, quan-

quantumvis sit illis dignior. Favet praeter ea S. Cyrillus in illud Isaia 54. Latere sterilis quae non parit, dicens de Christo servatore: Quem si quis quasi agricolam omnis creaturae ratione praedixit dicit, à verò neutiquam aberrabit. Per ipsum enim omnis fructificatio spiritualis, tum in sanctis Angelis, tum in nobis ipsis instra est. Favet etiam B. Laurentius Justinianus Serm. de Assump. B. Mariae dicens de eâ super omnes Angelos exaltatâ, quòd horum nemo invadebat illi..... fructus quippe ventris Mariae totam civitatem illam fundaverat sanctitate

quibus est mortuus, & hanc dependisse ^{sensu à} consummativè à morte Christi, ut in ob- ^{morte &}jectione dicitur: gratia tamen simpliciter ^{passione à} sanctificativa, & à peccato independens, ^{pendaris.} quæ Angelis competit, non dependebat à morte Christi aut passibilitate carnis; uti nec ipsa Incarnatio quoad substantiam.

§. IV.

Quid Christus meruerit hominibus lapsis?

Dico VI. Christus meruit hominibus lapsis gratiam & gloriam, remissionem peccatorum & omnia alia dona gratiæ, quæ post lapsum primi hominis conferuntur tam reprobis quàm electis: immo etiam omnem dispositionem ad justitiam, omniaque auxilia & media ad illam. Est communis Theologorum: immo ex diversis Scripturis & Conciliis de fide; exceptâ fortè ultimâ parte, ob auctoritatem quorundam (ut refertur) eam negantium.

Probatur in primis generaliter ex Apostolo ad Ephes. 1. Benedixit nos in omni benedictione spirituali in caelestibus in Christo; sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem. Et hinc quidquid salutare petit Ecclesia, petit per Dominum nostrum Jesum Christum, ut ex Collectis & Orationibus Ecclesiæ est apertum.

De remissione peccatorum & consequenter poenarum (quarum remissio pertinet ad perfectam remissionem peccatorum) patet ex Matth. 26. Qui pro vobis effundetur in remissionem peccatorum. Apoc. 1. Lavit nos à peccatis nostris in sanguine suo. Et alibi.

Hinc idem patet de gratia sanctificante, seu habituali; sine qua peccatorum non fit sanctificante, remissio. Et ex Trid. sess. 6. cap. 7. docente Christum esse causam meritoriam nostræ justificationis; justificatio autem partim est peccatorum remissio, partim gratiæ infusio juxta Tridentinum sup.

Ex quo idem patet de gloria, ad quam per gratiam acceptamur. Unde est vulgatum & certum apud omnes Christum januas cæli aperuisse. Consonat etiam Apostolus ad Rom. 5. v. 17. & 21. & 2. ad Timoth. 1. & Tridentinum sup. c. 16.

De auxiliis prævenientibus, quibus justis ad bona opera excitantur, adjuvantur & proteguntur, colligitur ex Tridentino sup. ubi idem patet de operibus meritorius.

De satisfactione, quòd sit per Jesum Christum, & ex illo docet Tridentinum sess. 14. cap. 8.

De vocatione atque aded aliis dispositionibus & auxiliis ad justitiam patet ex 2. ad Timoth. 1. Vocavit nos vocatione sua sancta secundum gratiam quæ data est nobis in Christo

56. Varii Objectionum.

57. Explicatur parabola de ove centesima.

Explicatur locus Apostoli ad Hebr. 2.

Meritum Christi quo

58. Meruit hominibus lapsis omnem donum salutis.

Probatur generaliter

Deinde specialiter de remissione peccatorum.

De gloria,

De auxiliis quæ consequuntur justis, & de operibus meritorius.

De satisfactione.

59. Denique de prima gratia vocante

cesserit
dispositio-
nibus ad
iustitiam

sto Iesu, id est, per Christum Jesum. Idem clarè patet ex *Milevitano can. 4. Arausicano can. 25. Tridentino sess. 6. cap. 5.* ubi ait: *Ipsius iustificationis exordium à Dei per Iesum Christum præponente gratiâ sumendum esse, hoc est ab eius vocatione &c.* Ratio conclusionis est, quòd hæc omnia penitus in Adamo amiserimus; ergo fuerunt restituta per Christum, ne magis in nos abundet Adæ peccatum; quàm gratia tanti Redemptoris, in quo omni benedictione spirituali sumus benedicti, juxta Apostolum ad *Ephes. 1.*

Dices: *Et gratiâ sit ab initio fidei sua homo quicumque Christianus, quâ gratiâ homo ille ab initio suo factus est Christianus,* ut ait *August. lib. de Prædest. SS. cap. 15.* Sed hæc absque ullo merito, etiam alieno, factus est Christus; ergo similiter absque omni merito, etiam Christi, homo fit Christianus. Resp. Neg. Con. *Augustinus* enim inter Christum & Christianum comparationem inscitavit in hoc, quòd sicut ille absque proprio merito factus est Christus, ita & hic Christianus. Idque contra *Pelagianos* eorumque Reliquias constituentes initium salutis cuiusque in propriis, adeòque naturæ meritis. Non autem negat initium salutis fundari in meritis alienis seu gratiâ Christi. Immo etiam purus homo potest alteri de congruo promereri primam gratiam conversionis ad fidem.

Neque oppositum indicat *S. Augustinus.*

60.
An prima electio ad gloriam & gratiam sit ex merito Christi.

Petes, An Christus meruerit nobis gratiam & gloriam tantum secundum ordinem executionis, an verò etiam secundum ordinem intentionis: hoc est an prima electio sit facta ex meritis Christi. Quæstio hæc difficultatem non habet in sententia illorum, qui censent primam electionem efficacem ad gloriam esse ex prævisis meritis, & perseverantiâ finali, adeòque etiam ex merito Christi. Qui proinde præter electionem, quam vocamus secundum ordinem executionis, non admittunt aliam efficacem ad gloriam secundum ordinem intentionis; sed simpliciter dicunt electionem ad gloriam esse ex meritis Christi. Suppositâ autem electione ad gloriam ante prævisionem meritorum, hanc quoad ordinem intentionis non procedere ex meritis Christi, censet *Smiling Tr. 3. d. 6. num. 633.* excipiens gratiam quæ involvit ordinem ad peccatum, v. g. poenitentiam de peccato, quæ cum supponat prævisionem meritorum Christi, videtur esse primò ordinata ex eiusdem meritis. Oppositum equidem est asserendum. Sic enim maximè apparet, quomodo Deus Pater benedixerit nos in Christo omni benedictione spirituali; qualis in dubiè & valde magna est electio ad gratiam & gloriam. Deinde Christus fuit prædestinatus ante omnes alios, & in illo signo priori poterant futura illius merita prævideri, & consequenter ob hæc homi-

Resolvitur quòd sic,

nes ad gratiam & gloriam eligi; quod proinde factum esse suadet Christi dignitas, & major inde in nobis ad ipsum refulsans subjectio & obligatio: sicut idcirco de gratiâ præsupponente peccatum hoc ipsum fateatur *Smiling*, qui alium statuit ordinem decretorum Dei. Quòd si electio non præsupponat præscientiam lapsus, adeòque sit prior decreto de mittendo Christo in carne passibili ad patiendum, constat ipsam non posse esse factam ex meritis passionis, utpote necdum absolutè prævisâ, sed ex meritis prævisis independentèr à passibilitate carnis.

Intelligitur autem hæc Doctrina de electione absoluta, quatenus scilicet merita Christi prævisâ fuerunt ratio, ob quam Deus aliquos elegerit; esto non sint ratio electionis comparativæ, seu cur hos potius quàm illos elegerit. Sicut si miles bene meritis offerat Regi sua merita, ut alicui ex suis aliquam dignitatem conferat; venit quidem ex voluntate Regis, quòd hunc potius filium vel nepotem, quàm alios ad illam eligat; tamen verissimè dicitur, quòd Rex voluerit huic filio benefacere propter merita istius patris militis. Quam Opinione sic intellectam non improbat *Cavelus d. 19. n. 9. in Scholio*, addens tamen, quòd isti potius sint electi quàm illi, non oriri ex humana Christi voluntate, sed divinâ, quâ humana regulanda venit, & non è contrâ. Consentit etiam *Wiggers q. 19. dub. 1.* eò quòd non ideo hos præ aliis elegerit Deus, quòd prævideret Christum humanâ voluntate hos magis dilecturum: potius enim Christus è contrâ in tempore fecit. Novissimè tamen *Poncius disp. 38. q. 7.* censet electionem gratiam comparativam horum præ illis esse ex meritis Christi.

§. V.

An Christus meruerit & satisfecerit ex rigore iustitiæ commutativæ?

Deo VII. Christus non meruit ex rigore iustitiæ commutativæ. Ita Doctores plurimi contra varios Recentiores. Ratio est, quòd Deus non sit capax talis iustitiæ in ordine ad creaturam, quasi hæc per aliquid opus suum posset sibi Deum obligare stricto jure ad aliquid præstandum; idque ob supremum & inabdicabile dominium, & jus Dei super omnes creaturas, earumque jura. Vide dicta. *Tr. de Deo Vno disp. 7. qu. 7. nu. 58. & 59.* Immo seclusâ liberali acceptatione Dei Patris nulla poterat exurgere obligatio mercedis seu præmii, quantumvis supponatur valor operum Christi infinitus. Potuisset namque Pater illa exigere alio titulo, v. g. supremi domi-

61. Neque iam dicitur de electione absoluta non esse rationem

62. Christus meruit de rigore iustitiæ commutativæ.

Indignitas liberalis acceptatione Dei Patris ad hunc obligatorem

niii. Et hoc seculo, adhuc ad independen-
tiam, summam à quibusvis rei creatæ a-
ctiōibus, & harum ab ipso dependentiam,
non potest illatenus ligari, nisi volens.
Tunc autem potius ligatur à se ipso; ratio-
ne scilicet immutabilis veracitatis, non ratio-
ne stricti contra se juris in creatura existi-
stentis. Ut proinde Varii negent Deum
fieri nobis debitorem. Quamquam id per-
tineat ad quaestionem de nomine, in qua
rectissime loquimur cum S. Aug. Serm. 16.
de Verbis Apostoli: Debitor nobis factus est Deus,
non aliquid accipiēdo, sed quod ei placuit promit-
tendo.

Dico VIII. Christus ex rigore iustitiæ
non satisfacit pro peccatis nostris, seu non
solvit ex rigore iustitiæ debitum nostro-
rum peccatorum. Ita Doctores passim; etsi
plures contradicant. Creditor namque ten-
netur rigorosâ satisfactione esse contentus
eo ipso, etiam sine pacto prævio; quod in
Deo non habet locum, qui non tenebatur
satisfactionem Christi acceptare. Deinde
debitum peccatorum est personale, adeo-
que in rigore debuisset satisfacere ipse reus
qui peccavit: ergo gratia fuit, quod admit-
ta sit alterius satisfactio. Tertio potuisset
satisfactio Christi à Deo acceptari alio titu-
lo v.g. dominii universalis; ergo gratia est,
quod non sic acceptaverit, sed permiserit
computari in solutionem debiti personali
alieni. Quamvis autem hanc voluntate
suppositâ, non potuerit Deus non accepta-
re in solutionem, non sequitur abfuisse
gratiam: cum satisfactio ipsa debeat
fieri de talibus, quæ debeant in solutionem
admitti. Alioquin suppositâ etiam volun-
tate gratuito condonandi peccata, non po-
test ex iustitia Deus quid aliud exigere; &
tamen ista extinctio debiti ab omnibus
censetur gratiosa. Considerando equidem
dignitatem pretii redemptionis nostræ se-
cundum se, & aliunde debitum peccati,
pretium longè excedit debitum; ut Patres
exaggerant, signanter Chrysostomus Homil. 10.
in Epist. ad Rom. ubi id declarat exemplo
ejus, qui pro vineto ob debitum decem ta-
lentorum offerret innumera auri talenta. Et
Basilii in illud Psal. 48. Ergo non redimimur, re-
dimer homo, dicens: Inventum unum est pro om-
nibus hominibus dignum pretium, nempe san-
guis & omni pretio superior sanguis Domini nostri.
Unde Psal. 129. dicitur: Copiosa apud eum re-
demptio. Et 1. ad Cor. 6. Empti estis pretio magno.
Et Clemens VI. Extrav. Unigenitus, De pœnitentia
& remiss. dicit, quod gutta sanguinis mo-
dica propter unionem ad Verbum pro redemptione
totius generis humani suffecisset. Verum hæc
superabundantia pretii non excludit gratiam,
quæ aliunde in satisfactione Christi
intervenit, eamque facit non esse, ex toto
rigore iustitiæ, ut ostensum est.

Ex his rursum oritur alia quaestio, an
opera seu merita Christi fuerint infiniti

valoris? in qua est duplex Sententia. Pri-
ma D. Thomæ & plerorumque aliorum do-
centium fuisse secundum se & simpliciter
infiniti valoris, idque ob ipsam infinitam
personæ seu suppositi dignitatem. Et huius
Sententiæ non parum favent præmissæ &
nonnullæ aliæ Auctoritates. Secunda Sen-
tentia est Scoti dist. 19 n. 7. & in Report. ibid. nu.
7. Gabrielis, Almairi, Joannis Medina, & Scoti-
starum communiter id negantium. Quam
Scotus sup. in Reportatis explicans ait: Meritum
Christi fuit quasi infinitum, non tamen formaliter
infinitum, sed ut infinite acceptatum, quia pro in-
finitis; quod non fuisset, si fuisset purus homo: quia
infinitum acceptavit propter infinitatem personæ
merentis. Acceptatum, inquit, pro infinitis
scilicet quoad sufficientiam; pro solis ta-
men electis quantum ad efficaciam respec-
tu gloriæ. Ratio est: nam opera Christi
proprie erant ipsius humanitatis, denomi-
nativè autem ipsius personæ: at humani-
tas ceteraque principia operum Christi e-
rant finita, adeoque & ipsa opera. Neque
apparet, quod cum personalitas non red-
dat ipsam humanitatem Christi in se infi-
nitam, faceret infinitas in se actiones huma-
nitatis. Neque dignitas personæ commu-
nicat se totam effectui, ad quem extrinsecè
se habet: quemadmodum dignitas objecti,
etsi conferat ad augendam dignitatem actus,
non tamen dat actu tantam dignitatem,
ut si objectum sit infinitum, etiam actus
sit infinite dignus. Qui autem hanc opi-
nionem sequi maluerit, dicere poterit, non
amplius, quam præmissum est, requiri ad
verificandas Auctoritates quæ sonant me-
ritum Christi pro mille aliis mundis suffe-
cisse; item Christum comparasse nobis in-
finitum thesaurum, de cujus consumptione
seu minutione non est aliquatenus formi-
dandum propter infinita Christi merita,
ut ait Clemens VI. Extrav. Unigenitus, De
Pœnit. & remiss. nam hæc omnia satis veri-
ficantur per infinitatem secundum quid &
extrinsecam ex acceptatione Dei.

S. VI

De Universalitate meritorum Pas-
sionis Christi, An scilicet Christus
pro omnibus hominibus & singu-
lis Sanguinem suum fuderit?

Præterea suscipiendus est difficultas
hæc temporibus specialiter agitata, de
generalitate meritorum mortis & passionis
Christi, an scilicet sint à Christo oblata &
Patre acceptata pro redemptione & sa-
lute omnium hominum, an vero solum
electorum. Posterius enim effutire non
sunt verbi Calvinus, Beza & alii recentiores
hæretici. Ad quorum dogma incaute ac-
cessit

Christi sint
infiniti va-
loris in se
& simpliciter,
an verò
extrinsecè
& secun-
dum quid.

63.

Hæretici
recentiores
negant

61. Neque etiam de rigore iustitiæ pro peccatis nostris satisfecit

Ratio.

Quo sensu Christi satisfactio sit ex iustitia, immo superabundans.

62. Christi meritis de opere iustitiæ & communi.

64. An merita

Christum esse mortuum pro salute reproborum.

cessit Jansenius l. 3. De grat. Christi Salvat. c. 21. ubi inter alia censet inhærendo principiis Augustini, quod Christus pro infidelium in infidelitate morientium, vel pro iustorum non perseverantium aeternâ salute mortuus non sit, nec sanguinem fuderit, nec semetipsum redemptionem dederit, nec Patrem oraverit; immo non magis pro aeterna liberatione ipsorum quàm pro diaboli deprecatus fuerit. Nec tamen hi dubitant, quin mors Christi in se fuerit sufficientissima pro redemptione omnium omnium hominum, immo dæmonum; sed negant illam fuisse pro omnibus ex parte Christi oblatam, at pro salute dumtaxat electorum: quod tamen requireretur ad hoc ut Christus dici posset mortuus pro salute reproborum, ne alioquin etiam pro diabolo mortuus dici queat. Quod ipse Jansenius supra rectè observavit, dicens, quod ipsa phrasis, quâ quis dicitur se pro aliquo redemptionem dare, præ se ferre videatur redemptionem ex redimentis animo in usum ac liberationem captivorum offerri ac dirigi. Quod rectè declarat Smising tract. 3. De Deo uno disp. 6. n. 175. & plane ex communi loquendi modo satis constat.

66. Itaque indubitata omnium Catholicorum doctrina habet, Christum pro omnium & singulorum salute sanguinem fuisse & mortuum esse. Ita declaravit Innocentius X. in Bulla contra quinque propositiones Jansenii; de quarum quintâ sic censet: Quintam, Semipelagianam est dicere, Christum pro omnibus omnino hominibus mortuum esse aut sanguinem fuisse; falsam, temerariam & scandalosam: & intellectam eo sensu, ut Christus pro salute dumtaxat prædestinatorum mortuus sit, impiam, blasphemam, contumeliosam, divinæ pietati derogantem, & hereticam declaramus, & uti talem damnamus. Idem antea manifestè tradiderat Tridentinum sess. 6. cap. 3. dicens: Verum etsi ille pro omnibus mortuus est, non omnes tamen mortis ejus beneficium recipiunt, sed si dumtaxat, quibus meritum passionis ejus communicatur. Non pro solis igitur electis (quibus omnibus utique meritum passionis Christi communicatur cum effectu) sed etiam pro reprobis Christus mortuus est. Neque etiam pro iustantibus reprobis, qui ad tempus justificantur, adeoque beneficium mortis Christi, scilicet justificationem, de qua ibi sermo, recipiunt; sed pro omnibus omnino. Nam ly omnes capitur distributivè pro singulis generum in priori loco; uti constat pro singulis generum sumi in posteriori loco, dum dicitur, non omnes tamen &c.

Post Tridentinum.

67.

Idem quoque tradit Scriptura,

Eadem doctrina manifestè traditur in Scriptura, uti ad litteram sonat, & à Patribus orthodoxis constanter fuit intellectum. Ad Hebr. 2. *Ut gratia Dei pro omnibus gustata sit mortem.* 1. ad Timot. 2. *Qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus.* 2. ad Corint. 5. *Si unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt: & pro omnibus mortuus est Christus.* Ubi Apo-

stolus mortem spirituales omnium & singulorum infert ex morte Christi pro iisdem. Et ad Rom. 8. *Proprio Filio non peperit, sed pro omnibus tradidit illum.* 1. Joan. 2. *omnes & singuli peccatores excitantur ad fiduciam ex universali propitiatione seu redemptione his verbis: Sed etsi quis peccaverit, advocatum habemus apud Patrem, Jesum Christum justum, & ipse est propitiatio pro peccatis nostris, non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi.* Huc etiam facit illud 1. ad Cor. 8. *Peribit infirmus in tua scientia frater, propter quem Christus mortuus est.* Supponit igitur Apostolus contingere, ut pereat, adeoque reprobus sit, propter quem Christus mortuus est. Idem supponitur 2. Petri 2. *Eum, qui emit eos (pretio scilicet sanguinis sui) Dominum negant, superducentes sibi celerem perditionem.*

His Scripturis consonant unanimiter Patres. Nazianzenus Orat. ad Arianos ait: *Quarum (Christi passionum) opera omnes contra ullam exceptionem instaurati sumus, qui eisdem Adam participes fuimus versusque & captivos serpentis oratione circumventi &c.* Ambrosius Serm. 8. in Psal. 118. *Mysticus sol justitiae omnibus ortus est, omnibus venit, omnibus passus est, & omnibus resurrexit.* Ideo autem passus est, ut tolleretur peccatum mundi. *Si quis autem non credit in Christum, generali beneficio ipse se fraudat: ut si quis clausis fenestris radios solis excludat; non ideo sol non est ortus omnibus, quia calore ejus se ipse fraudavit: sed quod solis est, prerogativam suam servat; quod imprudens est communis a se gratiam lucis exclydit.* Hieron. Epist. 83. ad Oceanum, initio; *Mortuus, inquit, Joannes Baptistam, & dixit Christum & voce demonstrans, Ecce Agnus Dei, ecce qui tollis peccata mundi: si sunt adhuc in seculo, quorum Christus peccata non tulerit.* Leo Papa Serm. 1. De Nativitate Domini; *Dominus noster peccati mortisque destructor, sicut nullum à reatu liberum reperit, ita pro liberandis omnibus venit.*

Ad Augustinum quod attinet, is quidem omnium clarissimè (quidquid Adversarii reclamant) doctrinam Catholicam tradit: quæ adeo ut inter ineptissimarum quarundam blasphemiarum prodigijsa mendacia, interque impias profanasque opiniones doctrinæ Augustinianæ falsò ab ejusdem adversariis adscriptas, quæ diabolico contrahuntur indiculo (ut loquitur Prosper in Præfat. respons. ad objectiones Vincent.) primo loco statatur hæc: *Quod Dominus noster Jesus Christus non pro omnium hominum salute & redemptione sit passus.* Eandem calumniam ab Augustino repellit Prosper ipse Resp. 9. ad Cap. Gallorum. *Contradictoria proinde propositio est Augustini, scilicet, quod Christus pro omnium hominum salute & redemptione sit passus.*

Hanc porro tradit Enarrat. in Psal. 95. sub finem, ubi ait: *Judicabit orbem terrarum in æquitate: non partem, quia non partem emit: totum vult (utique omnes & singulos) judicare habet, quia pro toto preteritum dedit.* Et l. 2. De Symbolo ad Catech. c. 8. inducit Judicem ad impios dicentem

centum inter cetera: Ecce Deum & hominem, in quem credere nolueris. Videris vulnera quæ infixisti, agnosceris latus quod pupugisti: quoniam & per vos & propter vos apertum est; nec tamen intrare voluisti. Et serm. 67. De tempore recensitis pluribus Christi beneficiis, addit loquens in ejusdem Judicis personam peccatoribus: Cruci affixus, vulnere perfossus, ut tu eripereris morti, animam in tormentis dimisi..... suscepi dolores tuos, ut tibi gloriam darem; suscepi mortem tuam, ut in æternum viveres: conditus factus in sepulchro, ut tu regnares in celo. Cur quod pro te perituli perdidisti? Cur ingrati redemptionis tuæ munera tenuisti? &c. Cum essem imperitibilis pro te pati dignatus sum: sed tu despexisti in homine Deum, in infirmo salutem &c. Et serm. 114. de temp. ait: Hodie Dominus noster in statera crucis pretium nostræ salutis appendit, & unâ morte universum mundum, sicut omnium conditor, ita omnium reparator absolvit. Indubitanter enim credamus, quod totum mundum redemit, qui plus dedit quàm totus mundus valeret.

Idem Augustinus contra Pelagianos variis locis urget ex Apostolo 2. ad Corinth. 5. omnes esse mortuos spirititaliter ex morte Christi pro omnibus; ut 20. de Civ. c. 6. dicens: Omnes itaque mortui sunt in peccatis nemine prorsus excepto, scilicet in originalibus, scilicet etiam voluntate additis. &c. Et pro omnibus mortuus, unus mortuus est unus; & 1. 6. contra Jul. c. 9. Apostolus dixit, unum fuisse in quo omnes peccaverunt. In illo uno mortui sunt omnes, ut more redderet unus pro omnibus. Unus enim pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt, pro quibus Christus mortuus est. Nega igitur Christum etiam pro parvulis mortuum, ut eximas eos de numero mortuorum.

Prædictis accedit multiplex ratio Theologica. Nam in primis non solum electi, sed & reprobi debent credere & recitare Symbolum fidei; quod, ut in Synodo Nycæna editum est, ita sonat: Credimus in unum Dominum Jesum Christum. . . . qui propter nos homines & propter nostram salutem descendit, & incarnatus est & homo factus, passus est &c. Quod sanè quilibet per fidem applicat sibi ipsi in particulari, & non solum in generali hoc vel simili modo: Qui propter nos electos descendit &c. Quin potius quilibet in particulari sibi met applicat, & cordi suo intimius insculpit, velut cuilibet dictum, quod habet Apostolus ad Gal. 2. Qui dilexit me, & tradidit semetipsum pro me. Quare etiam singulos compellat Aug. serm. 123. De temp. ait: Illud te multo magis stupere oportet, quod pro te mortuus est & sepultus: quia ad hoc descendit, ut ea quæ humana displicent infirmitati; pro sua salute sufferet, & te ad æternam & ad celestem gloriam secum perduceret. Similiter Bernardus serm. 2. in Psal. Qui habitat, ait: Possunt omnia dicere, Creator meus es tu. Possunt & animalia dicere, Pastor meus es tu. Possunt omnes homines dicere, Redemptor meus es tu.

Deinde in pretioso sanguine, qui effu-

sus est propter nos singulos, fundatur sive roboratur totius fiduciæ nostræ & spei theologicæ certitudo; dum merito confidimus, quod non perdet nos nec despiciet, Deus, propter quos Filium suum misit crucifigi; ut ponderet Augustinus variis locis apud Dechamps. l. 3. contra Jansenium disp. 7. cap. 8.

Inde præterea plurimum accenditur ^{Terria.} charitas nostra, dum ut ruminat quilibet bonus Christianus, & jugiter in concionibus inculcatur, ante oculos mentis proponitur Salvator velut pro quolibet crucifixus, & sibi quisque proponit illud Augustini Tractat. 2. in epist. 7. Joan. post med. Voluit te amor mundi, tene Christum. Propter te factus est temporalis, ut tu sis æternus.

Hinc insuper elocet, quem tanti facit ^{Quarta.} Augustinus cum aliis Patribus, valor cujuslibet animæ Christianæ, veluti tam pretioso sanguine redemptæ: ut proinde idem Augustinus in Psal. 102. ante med. quamlibet compellans inter cetera dicat. O anima erige te, tenti vales. Et serm. 120. de temp. Agnoscat (inquit) homo, quantum valeat & quantum debeat, & dum pretium suum cogitat, vilis sibi esse desinat. . . . Reus itaque erit non parvi pretii, sed sanguinis Christi, qui violat, & commaculat animam Christi sanguine & passione mundatam.

Probatur ulterius: quia Christus pro omnibus iis sanguinem fudit, quorum salutem sitiebat in cruce clamans, sitio. Sitiebat autem salutem omnium, etiam reproborum; & universos invitabat dicens, Sitio, ut ait: B. Laur. Justinianus De triumph. Christi agone cap. 19. Qui etiam serm. De Pass. Dom. ait: Sitio utique pereunium salutem animarum. Nec est aliquid aliud vulgatum adeo omnibus Concionatoribus Catholicis, immo & ipsi Augustino variis locis apud Dechamps sup. cap. 10. Ob quod idem Aug. in Psal. 61. ante med. dicit: Multos bibit, scilicet electos, sed nunquam erit sitiens, quia scilicet non possidebit reprobos quos sitiebat. De cujusmodi præmiserat: Illi interficiebant, illi repellabant, ego eos sitiebam &c. De quibus item subdidit, quod non hoc dederint quod sitiebat. Ipsos enim ille sitiebat; at illi acetum dederunt &c.

Denique probatur: quia Christus pro omnibus est mortuus, pro quibus in cruce ^{74.} orabat, dicens: Pater ignosce illis &c. Oravit ^{Sexta denique ratio Theologica.} autem ibi pro suis inimicis & crucifixoribus, etiam reprobis. Unde Leo Papa serm. 1. De pass. compellans Principes Sacerdotum ait: Tanta est bonitas nostri Redemptoris, ut etiam vos peccatis consequi veniam; si Christum Dei Filium confitendo, illam parricidalem malitiam relinquatis. Non enim Dominus in cruce frustra oravit, dicens: Pater dimitte illis &c. Quod remedium nec te Juda transiret si ad eam penitentiam confisisses, quæ te revocaret ad Christum, non quæ instigaret ad laqueum. Vide eundem serm. 4. De pass. & Aug. variis locis apud Dechamps sup. c. 11.

Dices

71. Accedit multiplex ratio Theologica, prima.

69. Augustinus variis locis apud Dechamps sup. cap. 10.

70. Bernardus serm. 2. in Psal. Qui habitat.

72. Deinde in pretioso sanguine, qui effu-

75.
Sanguis
Christi quo
sensu dica-
tur effusus
pro multis.

Dices I. Christus *Matth. 26.* De sanguine suo dixit: *Qui pro vobis & pro multis effundetur.* Resp. effundetur pro multis efficaciter, sed pro omnibus quantum ad sufficientiam. Vel potius pro multis ibi idem est, quod pro omnibus, seu pro tota multitudine, idque phrasi Scripturæ usitatâ.

Dices II. Christus *Joan. 10.* dicit se animam suam ponere pro ovibus suis, id est prædestinatis. Et *ad Ephes. 5.* Christus dicitur se tradidisse pro Ecclesia. Resp. ibi non excludi ceteros, alibi in Scriptura comprehenduntur; quos omnes Christus desiderat fieri oves gregis sui & membra Ecclesiæ. Deinde multi sunt reprobi in Ecclesia, pro qua Christus semetipsum tradidit. Denique pro ovibus electis mortuus est specialius, scilicet cum effectu salutis.

76.
Explicatur
dictum
Christi: non
pro mundo
rogo &c.

Dices III. *Joan. 17.* Christus ait: *Non pro mundo rogo, sed pro his quos dedisti mihi.* Ubi videntur excludi reprobi. Resp. Christum ibi orare expressè pro solis discipulis seu Apostolis: etsi orationem postea extendat ad credituros per verbum eorum. Quamvis autem ibi tantum orasset pro his, alibi tamen oravit etiam pro ceteris. Oratio namque non semper pro omnibus, ut mors suscipi debuit. Deinde intelligi potest, quòd Christus oraverit efficaciter pro solis electis, etsi etiam pro reprobis precatus fuerit quoad sufficientiam.

77.
Generales
locutiones
Scripturæ
de morte
Christi quo
sensu applicentur ab
Augustino
prædestina-
ti.

Dices IV. *August. 22. De civit. cap. 24.* illud Apostoli *ad Rom. 8.* *Pro nobis omnibus tradidit illum,* intelligit de prædestinatis. Et *epist. 48. post med. ait: Christus propitiator est peccatorum nostrorum, non tantum nostrorum sed totius mundi, propter triticum, quod est per totum mundum.* Et *epist. 102. ait: Non perit unus ex illis, pro quibus mortuus est Christus.* Resp. *Augustinum* non velle, quòd Apostolus Paulus vel Joannes excludat reprobos à redemptione facta per Christum, quos Scriptura, ipsæque *Augustinus* tam patenter comprehendit, adeoque non negat redemptionem horum quoad sufficientiam; sed singulariter commendat specialem, tum Dei voluntatem circa electos, tum redemptionem Christi circa eosdem, scilicet cum effectu salutis. Propter quod *Prosper. Resp. ad 1. objct. Vincent.* benè dixit: *Cum rectè omnes dicantur redempti (activè scilicet, quantum est ex parte Christi) & tamen non omnes à captivitate sint erui (passivè scilicet, defectu hominum) redemptionis proprietates haud dubiè pones illos est, de quibus Princeps mundi missus est foras. Pencilum quippè immortalitatis, quod consecutum est de infirmitate nostra & virtute divina, habet quidem in se ut omnibus profit; sed si non bibitur, non medetur. Idem sent. 9. super 9. cap. Gallorum ait: Cum Sanguis Domini nostri Jesu Christi pretium totius mundi sit (intellige verè, adeoque ex parte Christi illum offerentis) quo pretio extranei sunt, qui aut delectati captivitate redimi noluerunt, aut post redemptionem ad eandem sunt*

Pones quos
juxta S.
Prosperum
est redemp-
tionis pro-
prietates.

servitutem reversi. Vide eundem *Resp. ad 9. cap. Gallorum.*

Similiter quod ex *Epist. 102.* allegatur, intelligi debet de morte quòdam specialem efficaciam; vel certè de adultis hoc sensu, quod nemo ex iis pereat sine sua culpa ob incapacitatem seu impotentiam. Alioquin quòd pereat aliquando pro quo Christus mortuus est, patet non solum ex Apostolo *1. ad Cor. 8.* sed etiam ex variis testimoniis *Augustini* præallegatis, & aliis quæ allegat *Dechamps l. 3. d. 7. cap. 4.* Certè perit *Arius* Hæresiarcha; quem tamen in persona Christi alloquens *Orat. De quinque hæresibus cap. 6.* ait: *Sanguinem meum sudi, animam meam posui, ut mihi conjungerem te & tu divideris me?*

Neque id derogat omnipotentia Dei, aut virtuti orationis Christi, qui *Joan. 11.* ait: *Ego sciebam, quia semper me audis.* Nam voluntas Dei circa salutem reproborum tantum est antecedens, eique se subdit voluntas Christi, efficaciter quantum est de se supplicantis & redimentis, unde etiam in reprobos profluunt sufficientia salutis media, sic ut pœnes illos sit, redimi cum effectu. Unde *Augustinus lib. 2. De Symbolo cap. 8.* ait: *Resister unusquisque cum vivit, ut vivat, ut eius pretioso sanguine redimatur; ne cum non fuerit, impendat in numero redemptorum, in numero maneat perditorum.* Et *Serm. 31.* inter novos editos à *Sixmundo* (quem citat *Beda in cap. 5. Epist. 2. ad Cor.* teste *Dechamps lib. 3. contra Jansen. d. 7. c. 5. n. 4.*) inter alia ait: *Redemit te à secunda morte sanguis Domini tui. Si vis, datus est pro te. Si nolueris, non est datus pro te &c. Sanguis Christi volenti est salus, nolenti supplicium.*

QUESTIO V.

De conditione appetitus sensitivi, & Corporis Christi.

QUEMADMODUM Christus, quia verus homo, habuit intellectum & voluntatem humanam, earumque proprias operationes: sic quoque præditus fuit phantasia & appetitu sensitivo, eorumque operationibus. Et quidem phantasia Christi habuit suas operationes ex sensibus oriundas, atque inde potuit intellectus habere consequentes actus; etsi alioquin etiam sine ministerio sensuum posset intellectua-liter operari. Quare sicut Beatorum, sic & Christi phantasia cognovit phantasticè suo modo Deum, & appetitus sensitivus appetiit; indeque gaudium sensitivum habuit: prout etiam nunc intellectu nostro versante circa Deum, phantasia format suas imagines, & voluntate amante etiam appetitus sensitivus versatur circa objectum phantasticum, sicque cor & caro exultant in Deum vivum.

Finis